

50
cele mai
frumoase
scrisori
de
dragoste
din toate timpurile

Antologie realizată de DAVID H. LOWENHERZ

Traducere din limba engleză, franceză și germană

RUXANDRA TOMA

Cuprins

Notă către cititor	7
Introducere	9

Dragoste și tandră

Horatio Nelson către Emma Hamilton.....	17
George A. Custer către Elizabeth Custer	23
John Ruskin către Euphemia Ruskin.....	27
Wolfgang Amadeus Mozart către Constanze Mozart.....	31
Elizabeth Barrett Browning către George Barret	35
Michelangelo Buonarroti către Vittoria Colonna	43
Harry Truman către Bess Wallace	45
George Bush către Barbara Pierce.....	49
Kahlil Gibran către Mary Haskell.....	55
Benjamin Franklin către Madame Brillon	59

Nebun după tine

Jack London către Anna Strunsky.....	65
Ernest Hemingway către Mary Welsh.....	69

Zelda Fitzgerald către F. Scott Fitzgerald	73
Marc Chagall către Bella Chagall.....	77
Vita Sackville-West către Virginia Woolf	81
Alfred de Musset către George Sand.....	85
Jack Kerouac către Sebastian Sampas.....	89
John Rodgers către Minerva Denison	95
Alfred Dreyfus către Lucie Dreyfus	103
Marjorie Fossa către Elvis Presley.....	107

Proză pasională

Honoré de Balzac către Éveline Hanska.....	115
Ludwig van Beethoven către „Eterna iubită“	119
Robert Browning către George Barrett.....	125
Katherine Mansfield către John Middleton Murry	131
Oscar Wilde către Constance Wilde.....	135
Frida Kahlo către Diego Rivera	139
Emma Goldman către Ben Reitman.....	141
Ronald Reagan către Nancy Reagan	145

Despărțiri dureroase

Dylan Thomas către Caitlin Thomas	151
Franz Kafka către Felice Bauer	155
Napoleon Bonaparte către Joséphine Bonaparte.....	159
George Sand către Gustave Flaubert	163
Abigail Smith către John Adams.....	167
Simone de Beauvoir către Nelson Algren.....	171
Mary Todd Lincoln către Harriet Wilson	175
Radclyffe Hall către Evguenia Souline	179

Foc și gheață

Anaïs Nin către Henry Miller	185
Voltaire către Marie Louise Denis	187
James Thurber către Eva Prout	191
George Bernard Shaw către Stella Campbell	193
Sarah Bernhardt către Jean Richepin	199
Marcel Proust către Daniel Halévy	205
Frank Lloyd Wright către Maude Miriam Noel	209
Anne Sexton către Philip Legler	213

Dragoste interzisă

Louise și Rachel Russell către Arthur Sullivan.....	219
Elisabeta I a Angliei către Thomas Seymour	227
Henric al VIII-lea către Anne Boleyn.....	231
Charles Parnell către Katherine O'Shea	235
Lewis Carroll către Clara H. Cunynghame	239
<i>Permisuni</i>	243
<i>Mulțumiri</i>	251

Horatio Nelson către Emma Hamilton

„Te iubesc mult, cu toată inima mea...”

Horatio Nelson (1758–1805). Amiral britanic. Nelson, care și-a început cariera pe mare la vârsta de doisprezece ani, a fost avansat la gradul de comodor (comandant de navă) în 1796. În 1797 a contribuit la victoria britanicilor împotriva flotelor spaniolă, franceză și olandeză din largul Capului Sf. Vincent și a fost înaintat la gradul de contraamiral. În același an a fost rănit la cotul drept, i-a fost amputată mâna de o persoană nepricepută și a revenit în activitate câteva luni mai târziu. În anul 1798, după victoria zdrobitoare împotriva francezilor de la Abukir (Bătălia Nilului), Nelson a reluat legătura cu Lady Emma Hamilton (născută Lyon; 1765–1815), superba și energica soție a eruditului diplomat Sir William Hamilton. Emma a organizat o primire entuziastă pentru Nelson când

*„sper să-mi aducă scrisori
de la tine, pe care te iubesc
mai mult decât pe oricine altcineva
de pe Lumea asta”*

Emma Hamilton

Horatio Nelson

acesta a revenit la țărnm, în portul Neapole, Italia, unde soțul său era emisar al guvernului britanic. În 1801, s-a născut fiica lor, Horatia. La sugestia lui Nelson, Emma a cumpărat conacul Merton Place din Surrey, în apropiere de Londra, unde Nelson avea să petreacă multe zile fericite, așa cum mărturisește el în scrisoarea aceasta. La data de 6 aprilie 1803, a murit Sir William, rămas în istorie mai mult pentru că a tolerat legătura extraconjugală a soției lui. Lady Hamilton și Nelson i-au vegheat ultimele clipe ale vieții. Scrisoarea de față, scrisă la bordul corabiei Victory, este una dintre ultimele epistole trimise de amiral iubitei sale Emma, înainte de victoria decisivă asupra francezilor și de moartea sa de la Trafalgar, din 21 octombrie 1805.

Se va îndeplini cererea dl. Denis ca lt. Hargraves să fie prezentat, dar trebuie luat în considerare că sunt foarte puține șanse de a ajunge la bordul navei comandantului suprem în Lunile de Iarnă și eu sper ca lupta noastră să se încheie înainte de venirea zilelor de vară. Vântul a băttut atât de puternic în aceste ultime două zile, încât Inamicul, nici dacă ar fi dorit, nu ar fi putut să iasă în larg, așa cum eu sunt de părere că a intenționat. Dumnezeu a trimis vântul atât pentru noi, cât mai ales pentru binele Patriei noastre. Prietenul nostru Sutton pleacă acasă să se îngrijească de sănătate. Hoste e la comanda lui *Amphion* și Sir Wm Bolton la a lui *Eurydice*, cu speranța că va aproba Amiralitatea. Aceasta este ultima

șansă ca Sir Billys să facă avere în serviciul activ și perseverând va reuși și va fi îndestulat. O Iubita mea Emma cât de tare îl invidiez pe Sutton pentru că pleacă acasă, vine la Merton și vă vede pe dumneata și pe Horatia. Cred că cele 25 de zile pe care le-am petrecut la Merton a fost cele mai fericite din viața mea. Mă rugam la Dumnezeu să nu se mai termine dar am încredere că vor fi și altele curând cât mai multe. După cum îți poți imagina situația lui Sir Robt. Calder mi s-a părut foarte stânjenitoare și supărătoare. Urma să plece acasă cu altă navă... Totuși am cedat în fața nefericirii lui și am ordonat ca *Prince of Wales* să-l ducă la Spithead ca să aștepte acolo rezultatul anchetei. Cred că are dreptul să fie tratat cu Respect, așadar Draga Mea Emma nu-ți forma nicio părere în priv. lui până nu se încheie procesul. Muncesc ca un cal la jug dar nu mă apropiu de terminarea misiunii care mi se pare dificultate să o limpezesc dar nu permit să sporească. Se vede *Agamemnon* și sper să-mi aducă scrisori de la tine, pe care te iubesc mai mult decât pe oricine altcineva de pe Lumea asta și sper să aud că familia noastră este bine în dragul dragul nostru Conac. Să crezi tot ce îți spun cu ocazia aceasta dar scrisorile fiind în carantină pot fi citite nu că mi-ar păsa cine află că te iubesc mult cu toată inima mea. Îți trimit scrisoarea lui Adam Campbell & copie după cele de la Rege & Regină. Vezi că ei nu doresc să plec niciodată din Mediterană.

Sărut-o pe Scumpa Horatia de o mie de ori din partea credinciosului Dumitale Nelson & Bronte¹.

Cu toate că a moștenit mulți bani atât de la soțul ei, cât și de la Nelson, Emma i-a irosit pe toți și a murit, aproape săracă, la Calais, Franța. Horatia s-a căsătorit mai târziu cu un preot englez și a avut o familie numeroasă.

¹ Nelson & Bronte – a fost semnătura amiralului Nelson după ce a devenit Duce de Bronte, în 1799 (n. tr.).

George A. Custer către Elizabeth Custer

„Al dumitale peste timp și eternitate...”

George Armstrong Custer (1839–1876). General american. Fiu de fierar, în 1861 a absolvit West Point printre ultimii din promoție și a ajuns comandant de cavalerie în Războiul Civil. Deși au fost împușcați unsprezece cai în timp ce el se afla în șa, Custer a fost rănit o singură dată și a fost avansat la gradul de general de brigadă la vârsta de douăzeci și trei de ani și apoi, la douăzeci și cinci, a ajuns general-maior. În 1866, George era locotenent-colonel în cadrul Regimentului 7 de Cavalerie și a luat parte la campania generalului Winfield Scott Hancock îndreptată împotriva indienilor din Marile Câmpii. Soția lui, Elizabeth (născută Bacon) sau „Libbie”, fiică de judecător din Ohio, era o femeie educată, hotărâtă și ambițioasă. Inițial ea a refuzat cererea în căsătorie a lui George,

George, în uniformă, stă pe scaun alături de Libbie, iar fratele său, Thomas, se află în picioare în spatele lor.

dar a acceptat-o doar atunci când el a promis că niciodată nu va mai bea, nu va mai înjura și nu va mai participa la jocuri de noroc, continuând însă să le facă pe toate. Devotamentul ei a fost legendar: și-a însoțit soțul în campaniile militare, a locuit în corturi, ferme și pensiuni. Sentimentele lui pentru ea nu erau deloc mai prejos – în 1867 George a fost trimis în fața Curții Marțiale și suspendat timp de un an, fără soldă, pentru că făcuse o vizită neaprobată la soția sa, într-un fort din apropiere. La data de 25 iunie 1876, în timpul unei încercări de a alunga triburile Sioux și Cheyenne de pe teritoriul statului Montana, a avut loc Bătălia de la Little Bighorn, în care au fost masacrați George, fratele său, Thomas, și alți 266 de oameni aflați sub comanda lui.

Scrisoarea de mai jos a fost scrisă la scurtă vreme după bătălia de la Yellow Tavern, de lângă Richmond, Virginia (11 mai 1864), luptă la care a luat parte și George și în care a fost rănit mortal ilustrul general confederat James Ewell Brown („JEB“) Stuart.

„Cu gândul la draga mea...
ultima mea rugăciune
va fi pentru ea, cu ultima suflare
îi voi rosti numele“

Drăguța mea dragă – Din nou mi se cere să-ți spun adio pentru scurtă vreme. Mâine-dimineață două Divizii, I și a II-a din Corpul nostru expediționar pornesc la un alt atac. S-ar putea să fim plecați două sau trei săptămâni. Voi scrie, cu prima ocazie. Păstrează-ți curajul și amintește-ți izbânzile din trecut. Deocamdată Dumnezeu și succesul ne-au avut în grija lor. De ce să nu sperăm într-o continuare a binecuvântării Lui?

Cu gândul la draga mea și la cauza dreaptă și nobilă am pornit cu inimă dârză să-mi plătesc datoria către patria mea. Oare trebuie să-i repet dragei mele că ea este totul pentru mine în viață, iar dacă Destinul va hotărî să mor, dacă va hotărî că țara mea are nevoie de moartea mea, ultima mea rugăciune va fi pentru ea, cu ultima suflare îi voi rosti numele și Raiul nu va fi Rai până când nu vom fi din nou împreună. Scrie soților Monroe și anunță-i de absența mea.

Al tău peste timp și eternitate,

Autie